

KLIMA-, ENERGI- OG
BYGNINGSMINISTERIET

Klima-, energi- og bygningsministerens besvarelse af samrådsspørgsmål C, D, Y og Z i Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg den 20. juni 2013

Det talte ord gælder.

20. juni 2013

Samrådsspørgsmål C

Kan ministeren bekræfte, at de samlede subsidier til solceller på sigt vil løbe op i 10-15 mia. kr., som det fremgår af Frede Vestergaards analyse i Weekendavisen den 7. juni 2013, og at det udstukne loft på 760 MW vil blive fastholdt på trods af, at det forventes nået allerede i 2014 og således vil lægge solcellebranchen brak frem til 2020?

Samrådsspørgsmål D

Vil ministeren gennemføre den igangværende lovgivning om solceller på trods af oplysninger i pressen om, at Energistyrelsen ikke kan fremskaffe det fulde overblik før sommerferien, og at man derfor "er nødt til at agere ud fra en usikker viden"?

Samrådsspørgsmål Y

Vil ministeren redegøre for, hvorvidt han kan sikre, at der ikke opstår flere uforudsete huller i energilovgivningen i almindelighed og i solcellelovgivningen i særdeleshed?

Samrådsspørgsmål Z

Vil ministeren – med den eksisterende viden om PSO, CO2-kvoter m.v. – redegøre for de samlede omkostninger, som knytter sig til energiforligets implementering – både de direkte og de indirekte i forbindelse med nødvendig kabelføring, omkostninger til basislaster, ugunstig afregningspris for overskudsstrøm m.v. som følge af den kraftige udbygning af vindkraft?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Villum Christensen (LA).

Indledende

Jeg vil starte med at takke for de fire spørgsmål om støtten til solceller og om energipolitikken generelt.

Spørgsmålene er stillet den 7. juni, og i mellemtiden har regeringen den 11. juni indgået aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og det Konservative Folkeparti om begrænsning af udgiften til den fortsatte udbygning med solcelleanlæg. Aftalen tager højde for mange af de elementer, der er omfattet af spørgsmålene.

Lad mig starte med solceller.

Solceller

Lad os huske på, at der ikke tidligere har været specifik lovgivning om solceller.

Nettomålerordningen blev indført tilbage i 1999 og gjort permanent efter en politisk aftale i 2005, og de meget lukrative erhvervsskatteregler på Skatteministeriets område blev besluttet i 2010 under den tidligere regering. Kombinationen af nettomålerordning og muligheden for at benytte erhvervsskatteordningen skabte meget favorable vilkår for solceller. Sammen med faldende priser på solceller førte det til en meget kraftig

stigning i antallet af solcelleanlæg i Danmark igennem 2012. Det er først og fremmest disse anlæg på gammel ordning, der koster dyrt.

Solcelleaftalen af 15. november 2012

I solcelleaftalen fra november sidste år aftalte vi finansiering af op mod 800 MW solceller frem mod 2020. Desuden aftalte vi, at vi skulle drøfte situationen, når vi passerede de 500 MW.

Vores opgørelser viser, at der allerede nu er installeret eller anmeldt samlet solcellekapacitet på i nærheden af 500 MW. Det er baggrunden for, at jeg har forhandlet med forligskredsen, og vi den 11. juni har indgået en ny solcelleaftale.

Aftalen af 11. juni

Der er ingen tvivl om, at udbygningen med solceller er gået meget hurtigere, end vi havde forventet.

Formålet med aftalen af den 11. juni er at styre udgiften for den fortsatte udbygning med solceller inden for en ramme på 800 MW. Aftalen indeholder:

- at den forhøjede støtte målrettes til solceller til private boliger.
- Den midlertidige forhøjede støtte begrænses til en pulje på 20 MW i hvert af årene 2013 til

og med 2017. Fra 2018 er den midlertidigt forhøjede afregning udfaset.

- Den forhøjede afregning gælder kun anlæg på max 6 kW tilsluttet egen forbrugsinstallation i private husstande og fælles solcelleanlæg, hvor den samlede effekt ikke overstiger 6 kW per husstand.

De solcelleanlæg, der ikke er omfattet af den midlertidigt forhøjede afregning, kan stadig levere el til nettet. Den el afregnes til de gældende satser på 60 øre/kWh i 10 år og 40 øre/kWh de følgende 10 år.

I går eftermiddags 19. juni blev regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og det Konservative Folkeparti enige om at præcisere i en allonge til 11. juni-aftalen, hvad der gælder for kommunerne. Allongen præciserer, at der for kommunale anlæg vil være en pulje på 20 MW til nye kommunale anlæg. Dette ligger ud over de 20 MW årligt målrettet til private boliger under VE-loven.

Vi fjerner altså ikke støtten til solceller, men den forhøjede afregning udfases og målrettes de anlæg, der har størst behov for støtte.

Ved at lægge loft over støtte til udbygningen med solceller, der får støtte, fjerner vi netop den usikkerhed, der ville være ved andre modeller.

Man kan sige, at vi med lovforslaget netop har ageret ud fra en erkendelse af, at det er meget vanskeligt at forudsige fremtiden.

Umiddelbart efter at vi havde indgået aftale, fremsatte jeg et ændringsforslag til L 199, som udmønter aftalen.

For at svare på spørgsmål D, så er det bestemt min intention at gennemføre den igangværende lovgivning om solceller, som er indeholdt i L 199 og L 221.

Omkostninger til solcellestøtte

For at svare konkret på spørgsmål C, så vil jeg fremhæve, at der er fløjet mange tal rundt i luften, herunder i artikler i Berlingske og Weekendavisen. Lad mig slå fast, at udbygningen med solceller ikke var en del af energiaftalen. I aftalerne vedr. solceller er der imidlertid fundet kompenserende tiltag for at imødegå meromkostningerne ved solcelleudbygningen. Det vil sige, at det er lykket at indpasse solcelleudbygningen inden for den finansieringsramme, der er aftalt i energiaftalen.

Regeringen arbejder således hele tiden for, at den grønne omstilling bliver så billig som mulig for borgere og virksomheder.

Med puljeordningen begrænser vi udgiften til den fremadrettede udbygning med solceller.

Der er dog stadig en regning at betale for de anlæg, der allerede er etableret, eller hvor kriterierne i en af overgangsordningerne er opfyldt.

Her er det særligt ordningen med solceller frem til november 2012, der er dyr. Altså den ordning som blev indført under den tidligere regering.

Med den ordning giver vi omkring 85.000 solcelleanlæg, med en samlet effekt på op mod 490 MW, adgang til at nettoafregne på årsbasis de næste 20 år, samtidig med at investeringen kan trækkes fra i skat gennem den såkaldte virksomhedsordning.

Derved går staten glip af elafgifter for den elektricitet solcellerne producerer på årsbasis og af provenu fra direkte skatter.

Under forhandlingerne i Folketinget omkring L 86, som udmøntede aftalen fra 15. november sidste år, gjorde Hr. Villum Christensen sig til fortaler for, at man fortsat skulle kunne være ”herre i eget hus” ved at nettoafregne på årsbasis.

Hvis Folketinget havde fulgt den opfordring, ville omkostningerne, eller om man vil: faldet i statens

indtægter, have været langt større end de faktisk bliver.

Løbende reduktion af støtten

Med de tre solcelleaftaler regeringen har taget initiativ til, har vi hver gang reduceret støtten, og dermed reduceret den samlede udgift i forhold til, hvad den ellers kunne være blevet.

Jeg mener, det er udtryk for en økonomisk ansvarlig energipolitik, hvor vi ikke støtter mere end det, der er nødvendigt for at nå målene.

Vi er alle sammen flere gange blevet overraskede over, hvor stor interessen har været for at etablere solceller med de støtteniveauer, der har været aftalt.

Under forhandlingerne ved 1. behandlingen af L 86 nævnte Hr. Villum Christensen således, at folk ville gå i baglås over den nye støtteordning, så der ingen solceller ville komme.

Hr. Villum Christensen udlovede endda en flaske vin til samtlige af Folketingets medlemmer, hvis man bare tilnærmelsesvis opfyldte de forudsætninger, der lå i solcelleaftalen fra november 2012.

Forudsætningerne holdt ikke, så vinen må vi undvære, men det var ikke fordi interessen for solceller forsvandt. Tværtimod. Den blev derimod meget større end forventet.

Netop fordi interessen har været så stor, er støtten blevet reduceret i flere omgange, for at solcellerne ikke skal vælte budgettet. Det er vigtigt, at VE udbygningen sker så omkostningseffektivt som muligt. Og senest er den forhøjede støtte altså blevet begrænset til en mindre årlig pulje, så vi fjerner en stor del af usikkerheden omkring den kommende udbygning.

Anlæg uden for puljen

For god ordens skyld vil jeg nævne, at der forsat kan være en solcelleudbygning uden for loftet på de 20 MW årligt under VE-loven.

Det skyldes en general skatteregel i elafgiftsloven om, at når man bruger strømmen selv, kan det stadig ske uden at betale afgifter og PSO-tarif. Det svarer til, at man heller ikke lægger afgift på at brygge sin egen øl.

Med den store forskel mellem værdien af produktion til eget forbrug og afregningen af el leveret til elnettet kan det ikke udelukkes, at en del solcelleanlæg fremover vil blive suppleret med batterier, der kan gemme el produceret i dagtimerne til eksempelvis om aftenen. Med et

tilkoblet batteri kan en større andel af produktionen forbruges af producenten og dermed undgå at betale afgift.

Uforudsete huller i lovgivningen

Omkring uforudsete huller i lovgivningen, som der spørges til i spørgsmål Y, vil jeg indledningsvist forsikre jer om, at jeg sammen med mit ministerium gør alt, hvad vi kan for at hindre, at der er huller eller uforudsete og uheldige virkninger i energilovgivningen.

Men energilovgivningen er relativt kompliceret med mange ændringer og tilpasninger til bl.a. EU-lovgivning og med mange hensyn, der skal tilgodeses.

Derfor må vi også være parat til her i Folketinget at justere reglerne, når der er behov for det.

Klare lovgivningsmæssige rammer

Jeg vil gerne understrege, at det er helt afgørende, at vi har klare og langsigtede lovgivningsmæssige rammer for energisektoren. Det er en forudsætning for, at borgere og virksomheder kan have tillid til, at de kan investere i og bidrage til omstillingen til vedvarende energi.

Vi har heldigvis en lang tradition for brede tværgående energiforlig og langsigtet planlægning, som også har betydet, at vi generelt har stabile rammer for vores energiforsyning.

Man kan dog aldrig sikre sig mod, at reguleringen også følger med de faktiske forhold.

Udviklingen går nogle gange hurtige end forventet. I de tilfælde er vi jo nødt til at få en drøftelse af situationen for at få tilpasset reglerne.

Jeg vil opfordre til, at vi fastholder vores målsætninger for energiområdet, så vi alle ved, hvad vi arbejder frem mod. Så må vi løbende tage bestik af situationen og få tilpasset reglerne, hvis det viser sig, at de ikke længere kan følge med.

Omkostninger ved energiforliget

Endelig i spørgsmål Z spørges der til de samlede omkostninger ved implementering af energiaftalens initiativer. Spørgsmålet giver mig lejlighed til at slå fast, at den langsigtede omstilling af energisystemet og reduktion i

udledningen af drivhusgasser har høj prioritet for regeringen.

Energiaftalen er et helt centralt og langsigtet element heri, der samtidig bidrager til vækst og beskæftigelse.

Grundlæggende er der ikke ændret ved omkostningsskønnet for energiaftalen fra 22. marts 2012. Her blev der anslået et finansieringsbehov som stiger gradvist frem mod 2020, hvor det er på 3,5 mia. kr.

Det er i øvrigt værd at bemærke, at der i de 3,5 mia. kr. ikke er indregnet de besparelser på energiregningen, der kan opnås gennem energiforbedringer i boligerne. Til gengæld er ca. 2 mia. kr. af de 3,5 mia. kr. alene et spørgsmål om at få dækket et tab i statskassen af afgifter, som forbrugerne pga. energibesparelser og omlægning til VE, ikke længere betaler. De danskere, der høster de rentable energibesparelser, der kan findes, vil på sigt slippe billigere i energiregning og ikke dyrere.

Dertil kommer de investeringer, der skal ske for at implementere energiaftalens initiativer.

Som jeg også redegjorde for på samråd den 19. marts om energiaftalens omkostninger, fastlægges regneforudsætninger efter bedste

evne. At udviklingen i alle parametre ikke nødvendigvis svarer eller vil svare til regneforudsætningerne anvendt på et givet tidspunkt er som sådan ikke overraskende.

CO2-kvotepris og brændselspriser

Kvoteprisen er aktuelt på et lavt niveau – og som jeg også sagde på samrådet i marts, er der en risiko for at den ikke når det niveau vi tidligere har forventet.

En væsentlig bekymring ved en lav kvotepris er, at det hæmmer omstillingen af det europæiske energisystem. Derfor er det min forhåbning, at markedet igen vil rette sig.

Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at regeringen i EU arbejder for en opstramning af kvotesystemet og deraf følgende højere kvotepriser.

For så vidt angår priserne på fossile brændsler er jeg bekendt med, at særligt kulprisen i den seneste tid har ligget på et relativt lavt niveau, bl.a. som følge af øget eksport fra USA, som har erstattet en del af deres kulforbrug med skifergas. Det er imidlertid usikkert, hvorvidt kulprisen vil vedblive med at være lav i længere

tid, eller om der er tale om en mere midlertidig situation.

Uanset hvad er det vigtigt at erkende, at energisektoren har brug for stabilitet. Den har ikke brug for rysten på hånden fra politisk side, hver gang vi registrerer udsving eller skvulp i de regneforudsætninger, der har været lagt til grund ved beregningerne i forbindelse med aftalen.

Og konkret vil jeg også sige, at selvom kvotepriserne i øjeblikket er lave, så mener jeg ikke, at der er grundlag for at stille spørgsmålstejn ved energiaftalens initiativer.

PSO og vindkraft

Endelig fornemmer jeg, at en betydelig del af spørgsmålet kredser omkring omkostningerne til vindkraft. Udbygningen med vindkraft finansieres via PSO-systemet.

Lad mig i den forbindelse fastslå, at de beregnede PSO-omkostninger ifm. energiforliget så vidt muligt er baseret på de forventede fremtidige elpriser.

Og lad mig også slå fast, at jeg ikke er bekendt med, at udbygningen med vindkraft frem til

2020 skulle medføre ekstra omkostninger til basislast.

Det ligger imidlertid i indretningen af PSO-systemet, at der kan være store udsving fra år til år.

Man skal i den forbindelse være opmærksom på:

- At de høje PSO-udgifter i 2012 ikke skyldes energiaftalens initiativer.
- De er resultatet af lavere elmarkedspriser, som i 2012 i høj grad er resultat af usædvanlig rigelig – og dermed billig – svensk og norsk vandkraft.
- Og ganske væsentligt så er nettoresultatet heraf lavere forbrugerpriser på el, ikke højere.

Tilsammen forventer Energinet.dk nu, at omkostningerne ved tilslutning af de 2 havmølleparker resulterer i merbetaling for forbrugerne på ca. 1 øre/kWh.

Afslutning

Der er grundlæggende ikke ændret ved omkostningsskønnet for energiaftalen.

Vi har med solcelleaftalerne søgt, at styre omkostningerne ved solcelleudbygningen på en måde, der betyder, at udbygningen ikke går i stå.

Energiaftalen er et vigtigt skridt i en langsigtet omstilling frem mod 2050. Det har aldrig været en hemmelighed, at omstillingen vil indebære omkostninger, men omstillingen er nødvendig af hensyn til klima og forsyningssikkerhed, og der er også store omkostninger ved ikke at gøre noget.

Frem mod 2050 vil der være udsving i priserne og andre ting, vi ikke kan forudse. Men det ændrer ikke på den langsigtede politiske kurs, at nogle priser opfører sig anderledes end forventet.